

dat de dieren daar voorlopig nog een rooskleurige toekomst hebben.

Belvédère

Helaas moet ik hierbij het woord 'voorlopig' gebruiken, omdat de gemeente Maastricht grootse plannen heeft met het gebied. Het valt binnen het stadsvernieuwingsplan Belvédère

en staat dus op de nominatie om in de toekomst volgebouwd te worden met woningen, winkels en bedrijfspanden. Hopelijk biedt de beschermde status van de muurhagedis voldoende bescherming tegen de ongebreidelde expansiedrang van gemeente Maastricht.

Adder eet kikker

Wintertijd betekend voor het coördinatieteam vooral veel invoerwerk. Een straf is dat overigens niet want vaak staan de telformulieren vol met leuke extraatjes.

kikkerbiljetjes

Zo stond erop de telformulieren van Dhr. Henckel een bijzonder leuke waarneming: op 10 mei vond hij op zijn traject nabij Dwingelo (Dr) een mannetjes adder met een kikker in zijn bek! Navraag leerde dat dit de tweede keer was dat Dhr. Henckel een adder met een prooi in z'n bek zag. Eerder had hij al eens een adder met een muis als prooi gezien.

Voor ons was deze melding genoeg reden om voedselkeuze van de adder eens onder de loep te nemen. Het aandeel amfibieën als prooidier van de adder is afhankelijk van de habitat; in natte en vochtige gebieden staan kikkers uiteraard vaker op het menu, dan in droge habitats waar logischer wijs minder kikkers voorkomen. In een Pools natuurgebied langs de oevers van de Weichsel vormden heikikker en bruine kikker zelfs 46% van het voedselspectrum. Interessant in dit kader is dat een kikker de adder minder energie oplevert dan een even zware muis.

juvenielen

Voor juveniele adders kan het aanbod aan (juveniele) kikkers belangrijk zijn voor de overlevingskans. Jonge adders voeden zich hoofdzakelijk met jonge levendbarende hagedissen en indien aanwezig kleine hei- of bruine kikkers. Duits onderzoek geeft aan dat de overlevingskans van juveniele adders significant hoger is in die gebieden waar zowel levendbarende hagedissen als jonge kikkers voorhanden zijn (vochtige gebieden), vergeleken met de overlevingskans van jonge adders in gebieden waar alleen de levendbarende hagedis als prooidier aanwezig is (kapvlaktes).

kop voorop

De adder die Dhr. Henckel zag had de kikker, zoals het hoort, met de kop eerst naar binnen gewerkt, alleen de achterpoten staken nog uit de bek. Jammer, want zodoende was determinatie van de kikker onmogelijk terwijl het ven waar deze waarneming werd gedaan wemelde van de poelkikkers; en juist deze is volgens de literatuur nog nooit aangetroffen in het voedselspectrum van de adder. Bijna een primeur dus!

*Adder eet kikker.
Foto: Dick van Dorp*